

LUISA RITOŠA

**SNOVI
DREAMS**

**GALERIJA JURAJ KLOVIĆ, RIJEKA
20.08.-03.09.2019.**

Svi sanjamo ponekad, dok spavamo, a ponekad i u budnom stanju, sanjamo o boljim mogućnostima, boljoj budućnosti. Snovi mogu biti prožeti ugodnim ili neugodnim sadržajima, nekad začuđujuće neutralnim i nejasnim, i bez obzira kakve su tematike još uvijek svi oni sadrže mističnu komponentu koju ni najnovija istraživanja, testiranja i dokazivanja njihove fiziološke memorijske funkcije, ne mogu razbiti. U tu mističnu komponentu nadala sam zaroniti i dopustiti sebi kreativnost izvan cenzure.

Proces umjetničkog stvaranja uvijek je prožet igrom svjesnog i nesvjesnog, napetošću iščekivanja vlastitog likovnog rješenja, a ponekad postaje samo zanesenost i udubljenost u meditativni trenutak. Kroz uranjanje u vlastitu unutrašnjost iznjedrila sam likove i simbole koji su se pojavili kao nosioci određene poruke, imprinta stanja, ideje, stava, emotivnog strujanja ili želje.

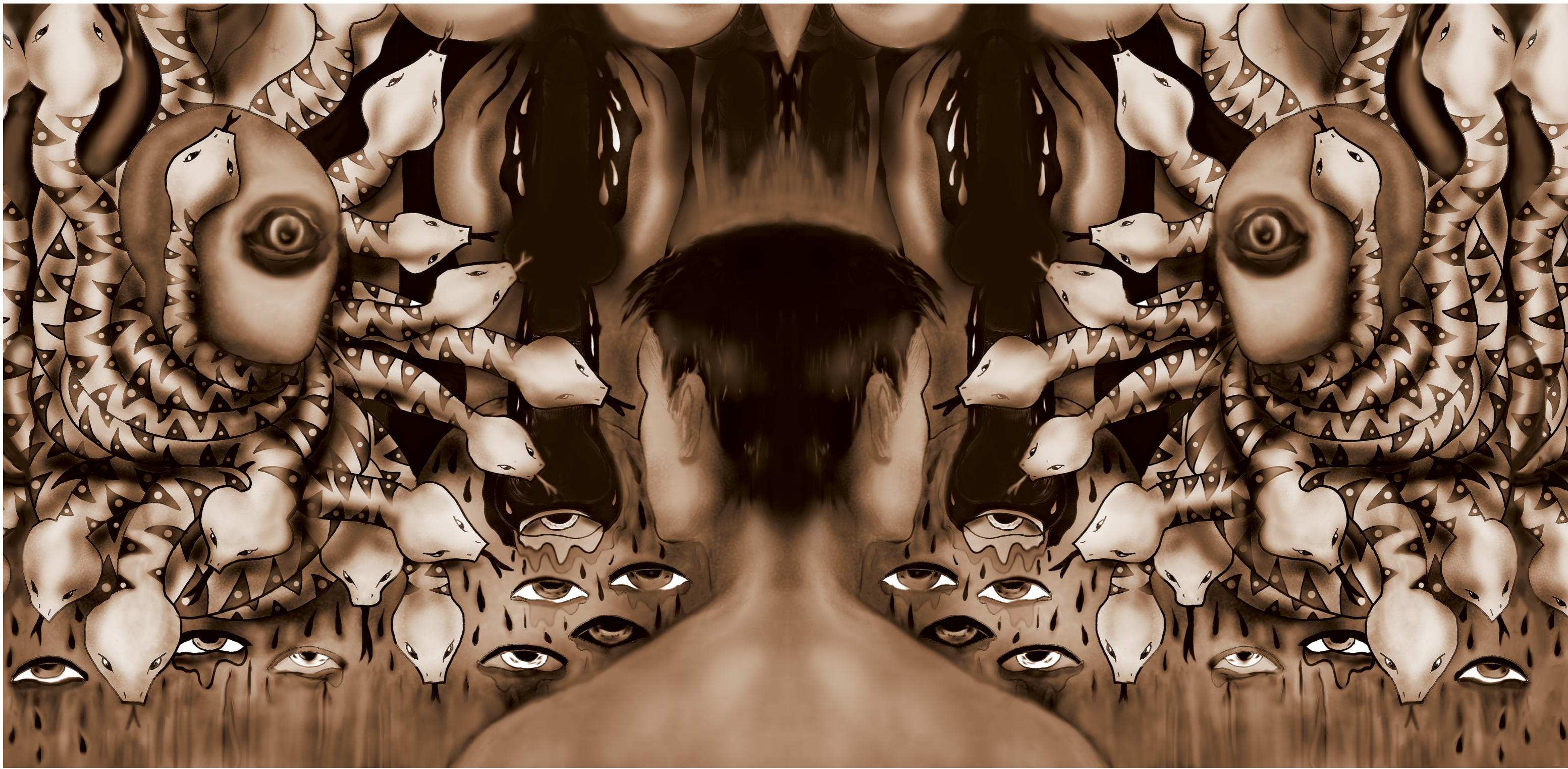
Svaki lik se javlja kao priča za sebe, koji svojom pojavom, bojama i elementima komunicira svoj narativ. Sam proces stvaranja lika i sam lik u sebi prenose potrebu, i poruku za osnaživanjem sebe i svijeta oko sebe, poruku i potrebu za osvještavanjem i konačno pročišćavanjem, i transcendiranjem. Tako u radu "Buda" nailazimo na lik koji nosi poruku o važnosti stoicizma. Iako su mu sva čula preopterećena vanjskim utjecajima on ostaje sabran, u nirvani, dopušta sebi da bude protočan, da bude dio života, uronjen, a ne onaj koji pokušava kontrolirati. U suprotnosti s njim prikaz je koji utjelovljuje grabežljivu pohlepu, "Biznismen", lik čija nutrina ne sadrži ništa drugo do pohlepu za moći, novcem i materijalnim, koji je zarobljen i izgara u toj ovisnosti. Ženski lik koji slavi ženske spolne organe javlja se kao simbol zaštite ženske spolnosti i plodnosti, kao personifikacija seksualne moći i kreativnosti. "Priroda je Bog" pričao je o potrebi da se poštuje priroda i pronađe realno mjesto u njoj. Motiv je moliteljica koja je spustila glavu da bi se poklonila majci Zemlji, i podigla ruke da bi izmolila snagu od Sunca i Mjeseca, te tako postala medijator u strujanjima između neba i zemlje. Kako upozorava francuski filozof Blaise Pascal: "Čovjek nije ni anđeo ni zvijer, i nažalost, tko pokušava postati anđelom, postaje zvijer".

Između prikaza boginja i bogova, javlja se podsjetnik na vlastitu smrtnost. "Smrt", prizor koji izgleda kao nejasna sjena, izaziva nelagodu, bojazan, zebnju pred nepoznatim trenutkom nestajanja. Reference na zapadnu ikonografiju, i muško-žensku hetero dinamiku nalazimo u slici "Adam i Eva", koja na karikiran način dočarava muškarca kao budalastog i narcisoidnog klauna i ženu kao ponositu patetičnu pačenicu. Iako su likovi preuveličani, srž poruke, pomalo ironična, ostaje prožeta tužnom realnošću konstantne latentne borbe spolova u suvremenom društvu, nemogućnošću doticanja i istinskog razumijevanja.

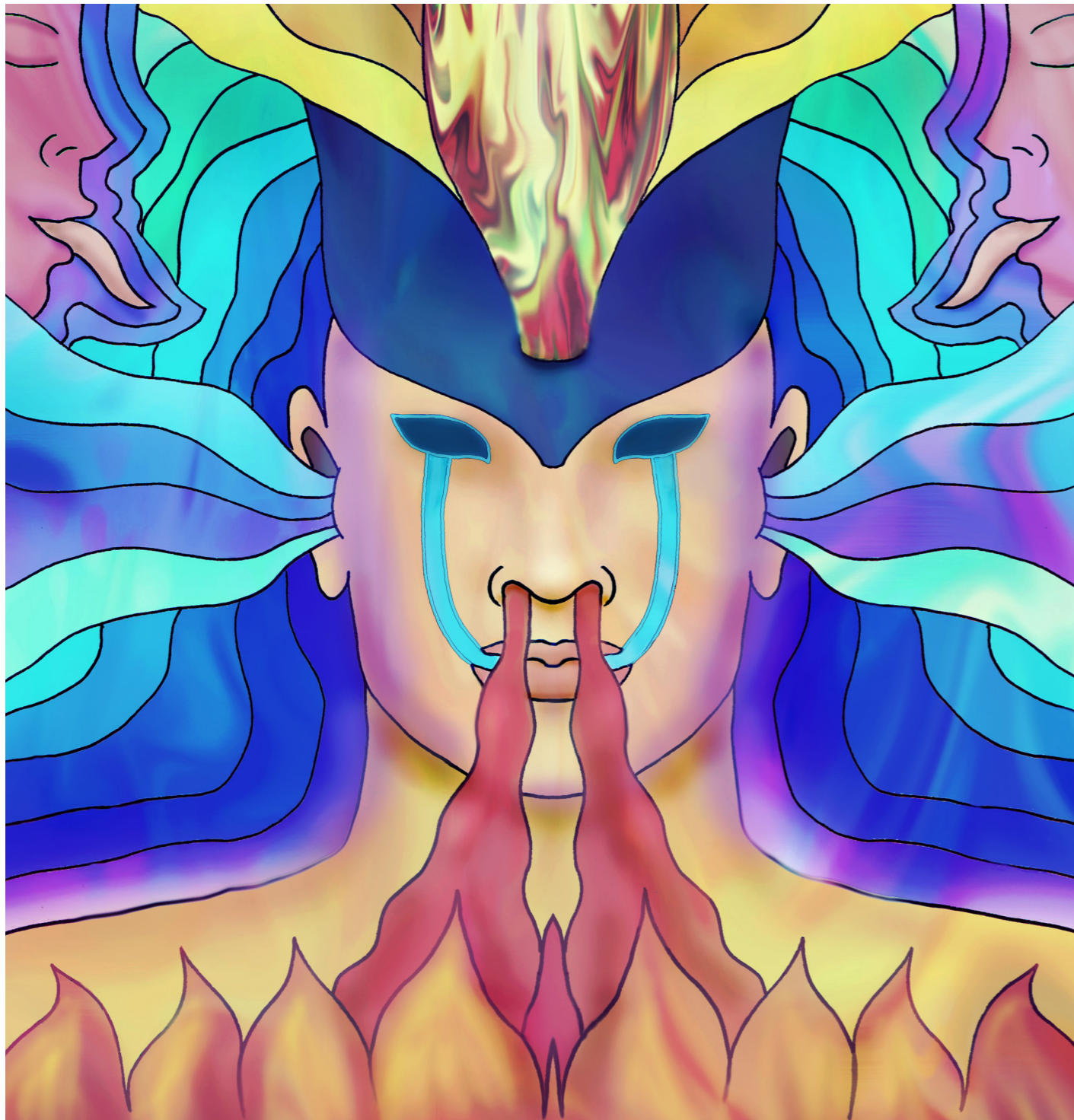
Ilustrativnost koja karakterizira radove negdje se gubi, da bi ju zamjenila poetičnija slikarska forma nastala u igri takozvanog Rorschachovog testa, koja otkrivanje vlastitog sadržaja prepušta isključivo promatraču. Simbolizam nije jedini način na koji se mogu čitati ovi radovi, zato prionite u promatranje, doživljavanje, prerađivanje i sanjanje. Osim ilustracija, napravila sam video rad "Sloboda u nepoznatom" koji tematizira mogućnost oslobađanja nesvjesnog da bi se stiglo do meditativne opuštenosti koja je potrebna da bi se spoznalo sebe. To je eksperimentalni video u kojem nas niz simbola, ritmičkim ponavljanjem, uvodi u snovito stanje uma. Sloboda koju živimo u snu, sloboda je od boli realnog tijela i života, sloboda u snu slična je ideji slobode u smrti, to je ideja mogućnosti bijega od ljudskog stanja, našeg svakodnevnog košmara.

Luisa Ritoša

Kontakt:

Mob: 00385(0)977515165
E-mail: luisaritosa@gmail.com

Diplomirala 2007. god. na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci, studij likovne kulture, izborni predmet slikarstvo. Od 2007.-2012. god. predsjednica udruge *Arterija suvremene umjetnosti Rijeka*, u sklopu koje se bavila organizacijom izložbi, te organizirala preko stotinu samostalnih izložbi autora iz šire regije. Od 2008.-2019. god. u udruzi *Leonardo* vodi radionice crtanja i slikanja za sve uzraste. Likovne osvrte objavljivala je u studentskom časopisu *Re*. Članica je HDLU Rijeka. U likovnoj praksi vodi je znatiželja, a karakterizira raznolikost. Izražava se kroz brojne likovne medije: slikarstvo, računalnu grafiku, ilustraciju, strip, keramiku, video rad, instalaciju, likovnu akciju i performans. Izlagala je na više samostalnih i skupnih izložbi.

SAMOSTALNE IZLOŽBE I PERFORMANSI:

- 2007. - *Telefonski razgovor s Bogom*, galerija O.K., Rijeka
- 2008. - *It didn't work- lost in technology*, galerija Fonticus, Grožnjan
- *Pored civilizacije*, galerija Decumanus, Krk
- 2009. - *Oporuka civilizaciji smrti*, performans, trg Matije Vlačića Flaciusa, Rijeka
- *Totem želja*, instalacija, šetnica Pašac
- 2010. - *Hitler had one testicle, Mao had one testicle, maybe Karadjic has one testicle too?*
performans i instalacija, galerija Otvoreno grafičko studio, Skopje, Makedonija
- festival RRP, performans HHOT; MHOT; MKHOTT? OCS2, Hartera, Rijeka
- 2011. - *Energetski sustavi ne-boja*, galerija Juraj Klović, Rijeka
- 2012. - *Energetski sustavi ne-boja*, galerija Fonticus, Grožnjan
- *Energetski sustavi ne-boja 2*, galerija Mul, MMC Luka, Pula
- *Strukture obrata*, galerija Palach, Rijeka
- *Pokondirena tikva*, performans, Erste Banka, Korzo, trg Bana Jelačića, Rijeka
- 2013. - *Susret*, galerija Juraj Klović, Rijeka
- *RIP javno dobro*, instalacija crnih križeva na Rječini, Pašac
- 2014. - *Egzistencija slučajaja*, Kaštel, Pazin
- 2019. - *Black panther goes to town*, instalacija i performans, Korzo, Rijeka

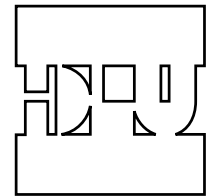
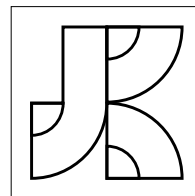

IMPRESSUM

Izdavač: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Rijeka, Korzo 28/II, tel. 051 332 494; 388 809
Za izdavača: Damir Šegota
Organizator: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Predgovor: Luisa Ritoša
Dizajn kataloga: Luisa Ritoša
Postav: Luisa Ritoša
Tisak kataloga: Kerschhoffset d.o.o., Zagreb
Broj kataloga: 9/19
Naklada: 100 primjeraka

RIJEKA 2020
EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE

Izložba je realizirana sredstvima:
Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke
Ministarstva kulture Republike Hrvatske
Županije Primorsko Goranske